www.svoboda-news.com

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 228. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го ГРУДНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 228, 1981 No. 228. VOL. LXXXVIII.

Філядельфійська Округа УНС вручила д-рові І.Флисові 50 нових аплікацій

Філядельфія, Па. (с.г.). — В неділю, 22-го листопада ц.р., тут в залі власного Дому відбулися організаційні наради Окружного Комітету Відділів УНС філядельфійської Округи, яка об'єднує 40 відділів з понад 7,000 членами.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Петро Тарнавський, а обов'язки секретаря виконував секретар Округи мгр Василь Колінко. Відкриваючи наради голова привітав всіх присутніх, між ними й головного предсідника УНС д-ра Івана Флиса, який вже на вступі висловив признання Окрузі і всім відділовим урядовцям за взірцеву працю, а головно за організаційні успіхи. Д-р Флис обширно заторкнув всі ділянки союзової праці. За словами д-р Флиса, біжучий 1981 рік, мабуть,буде один з найкращих, якщо говорити про фінансові справи, але під оглядом організаційним — слабий. Подаючи цифри, він дав обширні порівняння фінансових оборотів за роки 1980 і 1981 по жовтень, що вказувало на зріст майна, а також зібрання більшої суми з членських вкладок в біжучому році. Говорячи про Українську Будівлю, то,за його словами,всі приміщення є винаймлені,з чого Союз має поважні приходи. Він також інформував про пляни побудови на Союзівці біля 50 кондомініюмів для старших віком членів УНСоюзу. Також обширно говорив д-р Флис про боргові зобов'язання, яких є два роди. Він вказав на догідні умови щойно впроваджених боргових зобов'язань, за які УНС виплачує 9 відсотків за вложені гроші і які можна в будь-який час вибрати без втрат відсотків.

Про організаційні справи говорив старший обласний організатор Степан Гавриш. За його словами,організаційна квота Союзу в цьому передконвенційному році виносила 4,000 членів і забезпечення на загальну суму 10,000,000 дол. По кінець жовтня придбано 1,292 нових членів,з чого округи пенсильванійського стейту придбали 530 членів, що становить майже половину з придбаних членів всіма округами Америки й Канади. З придбаних 530 членів округами Пенсильванії - філядельфійська Округа зорганізувала 286 нових членів.

Аналізуючи працю філядельфійської Округи С. Гавриш вказав на поважні успіхи деяких секретарів і

(Закінчення на стор. 4)

Плянують видання про ґеноцид в Україні

Кент, Огайо (М. М.). — На Загальних зборах Українсько-Американської Асоціяції Університетських Професорів та з нагоди зустрічі з громадою Клівленду, проф. д-р Дмитро Штогрин подав ближчі подробиці про спонзоровану УААУП працю „Ґеноцид в Україні у Двадцятому Столітті". Проф. Штогрин є головним редактором тієї праці. У зміст книги будуть входити статті цілого ряду авторів, документи, бібліографія, індекс імен та географічний індекс.

Авторами статтей будуть українські професори. На думку проф. Штогрина, це добре, коли про українців пишуть чужинці, та західній світ повинен довідатись про українське становище та інтерпретацію тих подій та проблем.

Загальні теми статтей будуть такі: фізичне нищення українців, масові депортації та переселення, засоби і методи насильної асиміляції, ув'язнення провідників українського політичного, церковного та культурного життя, нищення церков, виховних та культурних інституцій, фізичне нищення цілих міст і сіл, нищення українців за допомогою голоду, нищення українців у в'язницях та концентраційних таборах.

Статті будуть займатись усіми територіями України, Книга буде мати біля 650 сторін і повинна бути закінчена до двох років. Кошти видання будуть виносити біля 35,000 дол. Проф. Штогрин переконаний, що українська громада зрозуміє вагу тієї праці та допоможе УААУП ту працю фінансувати.

Відбулося Пленарне засідання Управи УПТ

Дітройт, Миш. (рід). — Пленарне засідання членів нововибраної Управи Українського Патріярхального Товариства в ЗСА відбулося в суботу, 31-го жовтня, у Дітройті, Миш. В нарадах взяли участь: Володимир Баран, Оксана Бережницька, Андрій Блюй, Роман Данилевич, Василь Колодчин, Микола Кунинський, Богдан Лончина, голова, Василь Папіж, Володимир Пушкар і Анатоль Ромах. У засіданні взяли участь також голова Контрольної комісії Павло Джуль і голова дітройтського відділу УПТ Микола Лаврин.

Після відкриття та узгіднення порядку нарад о. архимандрит Любомир Гузар з Кастель Ґандольфо, Італія, поінформував присутніх про сучасну ситуацію Помісної Української Католицької Церкви. У дискусії після цієї доповіді багато уваги присвячено справі відомої недавньої переписки між московським патріярхом Піменом і Папою Іваном Павлом II. Стверджено, що остаточне вияснення цієї справи ще дальше стоїть відкрите та що, згідно з проголошеною заявою Патріярх Йосиф має обговорити це безпосередньо з Папою. При тому буде зроблена пригадка, що апостольський лист „до всіх народів Росії" з 7-го липня 1952-го року, який був дуже кривдячий для нас, у висліді запопадливих старань знайшов свій фінал у двох енунціяціях тодішнього Папи Пія XII, що заспокоїв занепокоєних українців. Чогось подібного очікує і тепер українська громадськість від авторитетних чинників Апостольського Престолу.

Дальше слідували звідомлення голови і поодиноких референтів, членів Управи. У дискусії над звітами багато дечого доповнено, уточнено та остаточно з'ясовано в постановах. Зокрема пильну увагу присвячено 90-літтю народження Блаженнішого Патріярха Йосифа, що припадає на 17-го лютого 1982-го року. Потверджено рішення, прийняте 4-го квітня 1981 року у Баффало, щоб миряни, під проводом своїх Владик і душпастирів якнайчисленніше прибули до Риму для відзначення уродин Патаріярха. Заплановано також відбути в тому часі у Вічному Місті П'ятий Конгрес Мирян, 14-го і 15-го лютого, якого головною темою має бути „Напередодні 1000-ліття хрищення Руси-України". Наступного дня, 16-го лютого, має відбутися Четвертий З'їзд Делеґатів Українського Патріярхального Світового Об'єднання (УПСО).

Українське Патріярхальне Товариство в ЗСА організує на ці лютневі святкування 10-денну поїздку до Риму від 12-го до 21-го лютого 1982 року. Кошти подорожі і перебування — 899 долярів. Зголошення із завдатком 250 долярів слід слати на адресу: Scope Travel, Inc., 845 Sanford Ave., Newark, N. J. 07106; тел.: (201) 371-4004.

Ольга Кузьмович переобрана станичною

Ню Йорк, Н.Й. (М.М.). — 33-ті Загальні збори Пластової Станиці в Ню Йорку відбулися тут в неділю, 22-го листопада ц.р., о год. 1:30 по полудні в Пластовому Домі при Другій евеню.

Збори відкрила станична, пл.сен Ольга Кузьмович, молитвою „Отче Наш...". Вона привітала всіх присутніх, а зокрема заступника голови Крайової Пластової Старшини, пл.сен. Михайла Мочулу, та рівнож побажала йому, і всім Михайлам, з днем ім'янин якнайкращих успіхів у пластовій праці.

Однхвилинною мовчанкою вшановано пам'ять тих, які відійшли на вічну ватру.

Ольга Кузьмович

Вибрано президію, до якої увійшли пл.сен. Богдан Кузишин, предсідник, і пл. сен. Оксана Кіналь, секретар.

Доповненням до написаних звітів, які учасники заздалегідь одержали, були вістки про останні події. Між іншим, станична повідомила, що на голову Пластприяту переобрано Галину Гошовську, а на голову Осередку Праці Уладу Пластунів Сеніорів обрано пл. сен. Богдана Михайлова на зборах, які відбулися у двох останніх тижнях.

У точці запитів і дискусій над звітами перший забрав слово пл.сен М.Мочула та привітав усіх в імені КПС і закликав до активної праці у підготові Ювілейної Зустрічі — 1982. Він просив подбати, щоб членство організації не зменшувалося, але збільшувалося. У живій

(Продовження на стор. 3-ій)

СТУДЕНТИ ВІДБУЛИ 19-ий КОНҐРЕС
РОНЮ СТОЙКО—ЛОЗИНСЬКУ ОБРАНО ГОЛОВОЮ

Союзівка.—Тут, в суботу й неділю, 21-го і 22-го листопада, при участі 56 делеґатів і 35 гостей, відбувся 19-ий Конґрес Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА), на якому головою перебрано Роню Стойко-Лозинську на наступну дворічну каденцію.

До управи увійшли також Михайло Мулик з Нюйоркського університету, заступник голови; Богдан Бесага з Темпл університету, заступник голови для сходу Америки; Марко Федорак з Вейн стейтового університету, заступник голови на середній захід; Надія Човган з Міннесотського університету, заступниця голови на захід Америки; Олена Олещук з Ферлі Дікінсон університету, секретар; Михайло Коцур з Нюйоркського університиту, скарбник; Наталка Черний з Гантер коледжу, референтка зв'язків.

До Контрольної комісії на голову обрано Івана Принаду, а на членів—Івана Лещука з Купер Юніон вищої школи в Ню Йорку і Аскольда Кобасу з Фордгамського університету. До Товариського суду увійшли: Віктор Потапенко (ТУСМ, Дітройт), Юрій Грищишин (Баффало) і Юрій Голуб з Міннесотського університету.

Ці 56 делеґатів репрезентували 17 студентських клюбів з різних університетів ЗСА. Барнард-Колюмбія коледж прислав двох делеґатів, Вейн стейтовий університет—одного делеґата, Нюйоркський університет—п'ять делеґатів, Ратґерс-Нюарк—три делеґати; Ратґерс-Брансвик—три, Гантер коледж—два; Коннектикський університет—два; Темпл університет—два; Купер Юніон—один; Міннесотський університет—чотири; Сиракюз університет—три; Сейнт Джанс університет—чотири; Ровд Айленд—один; Менор Джуніор коледж—два; Бінґгемтон/Джансон Сити—один; Баффало університет—один делеґат.

Голова СУСТА Роня Стойко-Лозинська (сидить зліва), переобрана на поновну дворічну каденцію, з деякими іншими членами нової Управи СУСТА.

Розпочато Конґрес в суботу молитвою, яку провів парох Керґонксону о. д-р Богдан Волошин, обранням почесної і ділової президій і комісій: верифікаційної номінаційної, статутової, резолюційної та фінансової.

Пообідня сесія була присвячена 60-річчю підпільного Українського Тайного університету у Львові. Доповідь виголосив проф. д-р Володимир Стойко з Мангеттен коледжу, який підкреслив унікальність існування цього підпільного університету, що йому нема прецеденту в світі.

Після цього йшли звіти членів уступаючої управи. Голова СУСТА минулої каденції Р.Стойко-Лозинська розпочала звітування, далі слідували звіти І.Принади, Ярослава Палилика і Андрія Прятки. Зокрема жваво обговорювався статут СУСТА.

На вечірньому бенкеті в суботу, яким керував Роман

(Продовження на стор. 3-ій

КОНҐРЕСМЕН Ф. КРЕЙН ВСТУПИВ ДО АД ГОК КОМІТЕТУ

Чикаґо, Ілл. — Філліп Крейн, конгресмен з Іллінойс, став найновішим членом Ад гок Комітету для Балтицьких країн і України. У своєму листі до голови Комітету Оборони Людських Прав в Україні в Чикаґо конґресмен Крейн заявив, що радо вступає в ряди тих, які виступають в обороні Миколи і Раїси Руденків і всіх в'язнів совісти в СССР.

В жовтні Комітет Оборони Людських Прав в Україні вислав всім іллинойським сенаторам і конґресменам листи з проханням вступити в члени Ад гок Комітету і виступити в обороні українських політичних в'язнів.

ЗСА та Ізраїль заключили оборонний договір

Вашінґтон. — Речник американського Уряду, секретар оборони Каспар Вайнберґер, і представник Ізраїля міністер оборони Арієль Шарон, підписали в понеділок, 30-го листопада документ про спільні стратегічні заходи для оборони Близького і Середнього Сходу. В додатковій заяві обидві сторони пояснили, що заключений договір „має на меті змогу обидвом країнам діяти кооперативно та забезпечити взаємну мілітарну допомогу в опануванні загрози для безпеки того цілого обширу, викликаної Совєтським Союзом, або контрольованими ним силамим притягненими в той район із зовні".

Новозаключений договір не є звичайним пактом про взаємний захист й допомогу у випадку воєнної загрози і не зобов'язує ЗСА автоматично до несення збройної допомоги нападеному Ізраїлеві, а тільки зобов'язує до широкої стратегічної співпраці. Договір складається з преамблі й шести артикулів, в яких точно устійнено зобов'язання й інтенції обидвох сторін. У вступі обидві сторони ще раз потверджують свою тривалу приязнь і „скріплюють спільні пов'язання дружби між ЗСА та Ізраїлем і опираються на відношеннях, взаємної безпеки, які вже існують між обидвома країнами.

Обидві сторони виразно підкреслюють, що „Ця стратегічна співпраця між обидвома сторонами не є спрямована проти будь якої держави того обширу". Таким чином ЗСА залишають собі вільну руку в політичних і дипломатичних заходах у відношенні до всіх і кожної зокрема арабської держави. Договір устійнює широкі рами співпраці обидвох держав:

* Мілітарну співпрацю між обидвома державами в рамах домовлених ними;
* Спільні воєнні вправи, включаючи морські й летунські маневри в районі східньої частини Середземного моря;
* Співпрацю для встановлення й утримування спільної готовости до акцій;
* Інші ділянки в рамах загального розміру й цілі цього договору, як це обидві сторони устійнюють.

Речники обидвох сторін, тобто секретар оборони ЗСА і міністер оборони Ізраїля „встановлять координуючу раду для здійснення цілей того договору:

* Координувати і унапрямлювати спільні групи праці;
* Провірювати застосування співпраці в договорених ділянках;
* Переводити періодичні зустрічі в ЗСА та Ізраїлі для обговорення й вирішення актуальних потреб. Спеціяльні зустрічі можуть відбуватися на вимогу одної із сторін. Секретар оборони й міністер оборони будуть керувати нарадами, де це тільки буде можливим.

Договір входить в силу після взаємного повідомлення, що договірні сторони перевели вже для його здійснення підготовчі заходи , час тривання договору необмежений часово, а його виповідження будь-котрою стороною мусить бути зголошене шість місяців наперед.

У світі

ІРАНСЬКИЙ УРЯД ПОВІДОМИВ, ЩО ВІН ЗНОВУ розпочав переводити розстріли своїх внутрішніх противників. Розстріляні належали до найбільшої опозиційної групи Муджагедін-о-Халк та до інших лівих угрупувань. Розстріли, які вже відбулися, мали місце в Агвазі, місті, розташованому недалеко від фронтових дій проти іракської армії, та в північному місті Ґорґан. Всі обвинувачені були запідозрені в участі у вуличних маніфестаціях, за що ісламський закон карає смертю, та приготовляли вбивства високих державних діячів.

УРЯД ІРАКУ, ЯКИЙ ЗНАХОДИТЬСЯ У ВІЙНІ з Іраном, звернувся з формальною пропозицією до всіх опозиційних груп всередині Ірану, що він допоможе їм у їхній політичній діяльності. Іракський уряд не висунув ніяких передумов, а тільки запропонував допомогу „усім, хто хоче взяти участь в усуненні режиму кровожадного аятолли Хомейні". Пропозицію цю проклямував президент Іраку Саддам Гуссейн особисто, щоб надати їй більшої ваґи. Серед опозиційних груп в Ірані є різні течії, але всі вони обережні в нав'язуванні контактів з Іраком, з огляду на те, що Іран знаходиться у війні з Іраком та що Ірак намагається відірвати від нього деякі території, що раніше належали до Ірану, або були прилучені до нього в останні роки панування шаха. Гуссейн також повідомив, що уряд Іраку переводить масову мобілізацію населення для вирішної боротьби з Іраном. Він подав, що Ірак змобілізує додатково коло двох мільйонів вояків, для озброєння яких він уже має зброю. Як подають міжнародні засоби масової інформації, Ірак дістав ту зброю за посередництвом Йорданії і Савдійської Арабії.

ЗСА І КАНАДА обмінялися новими амбасадорами. Пол Робинсон став новим амбасадором ЗСА в Оттаві, а Аллен Ґотліб прибули до Вашінґтону, де він обійме особливо важливий під цю пору пост амбасадора Канади. Амбасадор Ґотліб знаменито поінформований про американське життя, бо довгі роки він навчався в ЗСА, а на університеті в Гарварді він кінчив право. Додаткові студії відбув він на університеті в Оксфорді, Англія. Амбасадор Ґотліб перед своїм виїздом до ЗСА ширше подав свої погляди про майбутню діяльність, для якої він дістав від кабінету прем'єра П'єра Трудо нові напрямні. Згідно з тими напрямними обидва амбасадори, уряди яких домовилися в цій справі, будуть утримувати тісний контакт між собою, щоб облегшити собі полагоджування різних, а зокрема спірних справ. Серед тих справ на одному з перших місць є економічні проблеми, які виникли останнім часом між обидвома країнами. На підставі ухваленого закону канадський уряд переводить послідовно „канадизацію" канадського господарського життя, обмежуючи право чужинців мати тільки частину, а не всі уділи в різних ключевих промислах, особливо в енерґетиці. Це викликує велике незадоволення серед американців, які є власниками підприємств в Канаді й тепер мусять принаймні частину відпродувати їх канадським державним фірмам або поодиноким канадським громадянам.

СКІЛЬКІСТЬ ВБИТИХ вибухом бомби в Дамаску, столиці Сирії, піднеслося до 90 і є небезпека,що ще будуть знайдені додаткові тіла в руїнах розвалених будинків, а також що ще дехто помре з важко ранених, яких є близько 140. В похоронах жертв бомбового вибуху беруть участь широкі верстви населення. Мусулманське братерство, фанатична ісламська секта, яка вже нераз виконувала подібні криваві акти в Сирії, взяла на себе відповідальність за те вбивство. Уряд вирішив застосувати особливо гострі міри проти тієї секти, одним з найбільших злочинів якої було перед двома роками вимордування біля сто молодих кадетів військової школи в Алеппо.

ПОЛЬЩА ЗНОВУ НА ДОРОЗІ ДО ХАОСУ

Варшава, Польща. — У з'язку з останніми погрозами Войцеха Ярузельского, першого секретаря Польської Об'єднаної Робітничої (комуністичної) партії, прем'єр- міністра і міністра оборони, з якими він виступив під час і після нарад Центрального Комітету ПОРП, а також триваючими льокальними страйками робітників і студентів, Польща, на думку багатьох політичних спостерігачів, знову опинилася на дорозі до хаосу.

Як відомо, Ярузельскі сильно критикував у своїй промові „екстремістичні елементи" у вільній профспілці „Солідарність" за спробу скерувати профспілку на шлях конфронтації з партійними чинниками і урядом. Він виразно і недвозначно заявляв, що „уряд ніколи не погодиться на ліквідацію чи усунення комуністичних груп з підприємств і фабрик" і що „відповіддю на насильство буде військова і поліційна сила". Уряд намагається втягнути у цю справу також парлямент, який в усіх комуністичних країнах являється тільки "гумовою печаткою", тобто підтверджує те, що вже раніше було схвалене Політбюром і ЦК компартії. Політичні коментатори кажуть, що Ярузельскі потребує „леґальної парасолі" для своїх потягнень, а такою „парасолею" може бути ухвала парляменту про заборону страйків і обмеження діяльноти „Солідарности".

В понеділок, 30-го листопада, 100,000 страйкуючих студентів звернулись формально до „Солідарности" за підтримкою. Страйк студентів у Польщі, який майже повністю спаралізував інституції вищого навчання, розпочався 20-го листопада. Крім студентів, страйкують також робітники нафтової індустрії, зокрема рафінерій нафти, селяни-рільники в Торуню, Сьєкерневіцах, Замосцю та інших місцевостях, а у Варшаві вже шостий день триває страйк учнів пожежної сторожі, які домагаються, щоб уряд не вживав їх в політичних акціях.

На запит західніх кореспондентів речник „Солідарности" Януш Онишкевіч заявив, що уряд Ярузельського правдоподібно прямує в тому самому напрямі, як його попередники. „Ми ігноруватимемо всякі зарядження уряду про заборону страйків", — заявив Онишкевіч. Він вважає, що уряд і компартія так довго будуть маніпулювати, аж поки не опиняться в ізоляції, тобто їх перестане підтримувати нарід. „Крім того, — підкреслив Онишкевіч, — уряд поступає дволично: полякам каже, що вживатиме проти робітників силу і проголосить виїмковий стан в країні, а закордонним дипломатам заявляє, що ніхто цього не збирається робити". Другим дволичним потягненням уряду речники „Солідарности" уважають переговори уряду з профспілкою при рівночасному стосуванні сили і погроз проти страйкуючих робітників.

В Америці

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, виступаючи перед республіканськими активістами в Синсінаті, Огайо, заявив, що його Адміністрація не відступить від первісних ощадностевих плянів і далі елімінуватиме фонди на роздуті попередніми адміністраціями програми, які звертали мало уваги на зростаючий дефіцит уряду і на неефективність дії багатьох федеральних аґенцій. Президент визнав, що в ЗСА існує інфляція і рецесія і що безробіття збільшилось відсотково від попереднього року, але він рівночасно сильно критикував провідних демократів, які, відходячи від влади, залишили страшний господарський безпорядок, який можна порівняти тільки з господарською руїною, а тепер, рік пізніше, „не дочекавшись республіканського чуда" починають безперебірчиво і злобно критикувати теперішню Адміністарцію.

СЕНАТОР Геррі Бирд з Вірджінії, одинокий незалежний законодавець в Сенаті, якому 66 років, не старатиметься більше про перевибір в 1982 році, коли вигасає його каденція. Сам сенатор Г. Бирд, розмовляючи з кореспондентами заявив, що „18 років публічної служби повинно б вистарчити для кожного політика, бож треба дати можливість молодим політичним діячам проявлятись у державних справах". Політичні спостерігачі припускають, що за це опорожнене місце в Сенаті боротьба буде завзятою.

АДВОКАТ КОЛИШНЬОГО ПРЕЗИДЕНТА Ричарда Ніксона і два колишні його співробітники в Білому Домі намагаються переконати членів Найвищого Суду З'єднаних Стейтів Америки, що колишні президенти і їхні найближчі співробітники повинні користуватися абсолютним імунітетом, якщо йдеться про судові розправи внесені на них громадянами ЗСА. Йдеться про справу Ернеста Фітсджералда приватного фінансового експерта, який заскаржив Р. Ніксона за те, що Адміністрація Ніксона звільнила його „безпідставно" з праці в 1969 році, після того, як він не погоджувався з надто великими витратами на продукцію великих транспортових літаків.

КОЛИШНЬОГО ШЕФА персоналу, заступника губернатора нюйоркського стейту Маріо М. Куомо Вільяма Кейбіна суд засудив на сім років в'язниці за спроневірення грошей із стейтової каси. Раніше Кейбин признався до вини і обіцяв повернути гроші до стейтової каси. Як відомо, він, виступаючи під кількома прізвищами, інкасував публічні гроші і признався до надужиття тільки після того, як був переловлений на гарячому. Суддя також вирішив, що Кейбин може бути звільнений на поруки після одного року перебування у в'язниці.

СПРАВУ УСУНЕННЯ чи залишення в Сенаті сенатора Гаррісона А. Вілліямса, демократа з Ню Джерзі, відкладено до січня 1982 року. Лідери Сенату погодилися на відкладення справи після того, як оборонці згаданого сенатора просили про продовження часу, щоб вони могли відповідно приготовити оборону. В результаті такого обороту справи скористають тільки республіканці, бо якщо Сенат вирішить усунути сен. Вілліямса, то на його місце прийде напевно республіканець номінований новим республіканським губернатором Томасом Кейном.

ДЖЕЙМС ФЛОРІО, демократичний кандидат на губернатора у стейті Ню Джерзі, офіційно визнав перемогу республіканського кандидата Томаса Кейна після того, як на вимогу Флоріо стейтові власті перевели процес перерахування голосів тому, що у виборах 3-го листопада ц. р. обидва кандидати отримали майже однакову кількість голосів. Після перерахування встановлено, що Кейн все одно переважає 1,677 голосами і він буде заприсяжений, як 71-ий губернатор стейту 19-го січня 1982 року. Перерахування голосів коштувало Флоріо біля 40,000 долярів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Демагогія — поганий засіб політики

За найпопулярнішою енциклопедичною дефініцією — демагогія — це неетична і безскрупульна політична агітація. Додаймо: агітація, націлена на дискредитування противника і на орудування фразами без уваги на дійсну правду. Демагогія — це апелювання до почувань, до пристрастей, а не до розуму. Вона старається створити атмосферу, ворожу противникам демагогів і прихилити собі симпатії — знову же без уваги на правду, на дійсний стан справ. Сумний зразок масової демагогії дав в минулому тижні конґрес централі американських робітничих спілок — Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій (АФЛ-СІО) у Чикаґо, сполучений із святкуванням 100-річчя оснування зорганізованого американського робітничого руху. Почавши від президента тієї робітничої централі Лейна Кірклейна з усіма іншими промовцями, один одного переліцитовували у демагогічних атаках проти президента Роналда Реґена і його економічної політики. Падали там фрази на подобу наступних: „Реґен обіцював нам піднести нас на висоту, а зіштовхнув нас на сам діл", — „Реґен виявився нездатним вести вперед великий американський народ", — „Реґен є першим президентом в Америці, який виступає проти робітничих спілок", — „Реґен промовляє тепер докладно мовою Гувера безпосередньо перед катастрофою великої депресії 30-их років", — „Треба об'єднати робітничий світ із демократично-ліберальним світом, який бореться за соціяльно-економічні права — і тд. і тп.

Та конвенція робітничої централі проходила під прапором ліво-демократичного руху і ліво-демократичних гасел. У прийнятих резолюціях не подано ніякої позитивної конкретної рецепти, як перебороти теперішню економічну кризу, яка наростала — як правильно заявив був президент Реґен — впродовж сорока років і якої тому не можна перебороти впродовж чотирьох місяців. Конвенція АФЛ-СІО дала теж нагоду повести суто-персональну пропаґанду двом потенціяльним кандидатам Демократичної партії у наступних президентських виборах — кол. віцепрезидентові Волтерові Мондейлові і сенаторові Едвардові Кеннеді. 900 членів конвенції робили стоячки овацію тим промовцям, які запевняли про свою приязнь робітничому рухові, протиставляючи її ніби ворожому підходові теперішнього Уряду. През. Реґен запросив Президію АФЛ-СІО з головою Лейном Кірклейном у проводі на нараду у Білому Домі, але деякі робітничі лідери заповіли вже, що вони збойкотують ту нараду, бо-„принципово опозиційні" супроти Реґена. Ще один доказ короткозорої політики робітничих провідників в Америці.

Ця короткозорість стала одною з найбільших причин теперішньої економічної кризи. Американський робітничий світ у принципі здоровий — він антикомуністичний, патріотичний. Але страшенно еґоїстичний, наставлений виключно на здобування для себе якнайбільшої винагороди й інших „бенефітів". І тому Америку заливає імпорт чужинецьких продуктів — від автомобілів почавши до хустинок до носа кінчаючи — бо кошти продукції в усіх цих чужинецьких країнах — в Західній Европі, в Японії, у Південній Кореї, на Тайвані — куди дешевші, бо тамошні робітники задовольняються винагородою, яка вможливлює зберігати продукцію із зисками для продуцентів. В одному американському коментарі з приводу тієї робітничої конвенції у Чикаґо сказано правильно, що робітничий світ в Америці повинен зрозуміти, що ліквідація безробіття можлива тільки тоді, коли продуцент матиме зиск, себто, коли даний варстат праці буде виплачувати ся. В протилежному випадку — робітник, який прагне вищої винагороди, взагалі тратить працю. Деякі категорії американських робітників вже зрозуміли це — в автомобільній компанії Крайслера вони пішли добровільно на обниження платні, коби взагалі зберегти заробіткову працю. Не розуміли цього члени робітничої спілки, що охоплювала контролерів летунського руху. В наслідок — ця робітнича спілка розлетілась, багато її членів виступили відтіль, інші не підпорядкувались юнійній дисципліні і вернулися до праці, суд відмовив тій робітничій спілці права репрезентувати летунських контролерів. Голова тієї спілки виправдувався на конвенції у Чикаґо, що це „молода юнія" і що вона не повторить помилки — проголошувати дикий і протизаконний страйк, (до речі — летунські контролери заробляли річно пересічно по 30 000 дол.)

Направа теперішньої поганої економічної ситуації в ЗСА повинна вестись у тісній і гармонійній співпраці між Урядом, зорганізованим робітничим світом і за пляном, що його виготовлять визнані Урядом і робітниками економісти. Санація економіки ЗСА не можлива, коли атмосферу затруюватиме демагогія політиканів, яким потрібні робітничі голоси у виборах.

Василь Федорончук

СТРАТЕГІЯ ЗСА НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ

III

У чому справа? Досі угоди Кемп Дейвіду, з їхніми невиразними формулюваннями, дозволили Беґінові „інтерпретувати" мир по-своєму, пропонувати палестинцям обмежену адміністративну автономію і змагати до постійного придбання Юдеї й Самарії (територій Йорданії) згідно „з біблійними пророцтвами", з добавленням Ґоляну зі стратегічних мотивів і смуги Ґази. Савдійський плян ставить це все під дискусію.

Крім того хитається певність безумовної підтримки Вашінґтону. Ізраїль отримує від ЗСА допомогу в більйонах долярів більше ніж будь-яка інша окрема країна, і засоби, щоб зберегти свою стратегічну перевагу на Середньому Сході. Програна в питанні АВАКС заставила вдарити на сполох. Згодом Реґен і Гейґ, хоч і між численними запевненнями для Ізраїля, заговорили про потребу „поширити мировий діялог, „виявили" позитивні й інтересні аспекти" в савдійському пляні. Ізраїльтяни запитуються, чи це не — початок радикального звороту в стратегії Вашінґтону і вживають застережних заходів.

Савдійська Арабія готова прийняти виклик, оголосивши свій плян на початку серпня після переобрання Беґіна і ізраїльських повітряних нападів на Бейрут і на нуклеарну централю в Баґдаді. Після довгих років обережної і „непрямої" дипломатії савдійці вважають, що настав момент діяти явно. Фаґд закликав арабські країни робити натиск на ЗСА і також на СССР, „відповідальність якого на Середньому Сході не є меншою", щоб працювати над укладенням „справедливого" миру.

У Ріяді й в інших арабських столицях від довгого часу твердять, що не можна говорити про безпеку в районі й про опір совєтському прониканню без розвязки палестинського питання, найбільшого дестабілізаційного фактора. Принц Фаґд попередив: „Є помилкою залишати Совєтському Союзові монополію оборони палестинців." У Вашінґтоні, — завважують араби, — починають це розуміти. Але це не означає, що слід очікувати зміни союзів і що савдійський плян буде прийнятий. Він є вихідною точкою, початком діялогу, який провадитиметься між багатьма труднощами.

На думку арабів, у цьому діялозі вклад Західньої Европи міг би виявитися важливим. Під час своєї візити на початку листопада в Ріяді британський міністер закордонних справ лорд Каррінґтон, у характері висланця Европейської економічної спільноти (Велика Британія має тепер головування ЕЕС) мав на меті перевірити „пов'язаність" між савдійським пляном і резолюцією чи заявою прийнятою европейською спільнотою у Венеції у червні 1980 року.

Заява Европейської економічної спільноти говорить про „самовизначення" палестинців, а не про незалежну палестинську державу, і суґерує міжнародний нагляд над Єрусалимом. По суті Заява Европейської Ради прагне до поширення мирного процесу на всіх протагоністів середньо-східньої сцени з метою досягнення „ґльобального" влаштування з участю також палестинців. Венецька Заява доповнює угоди Кемп Дейвиду і їм не суперечить. На думку лорда Каррінґтона, плян Фарда — „гідний обговорення" і існують підстави для співпраці. Беґінові, який глузував з його місії у Ріяді, представник Европи відповів: „Ізраїльський прем'єр-міністер мусить переконатися, що раніше чи пізніше треба буде сісти за стіл переговорів".

Навіть, якщо Ізраїль зразу зрізка відкинув і навіть якщо багато його елементів суперечать тезам ЗСА, Вашінґтон вважає, що він містить, хоч і зформульований в не цілком ясний спосіб, початок „визнання" Ізраїля. Виходячи з цього, американці вважають, що савдійський плян міг би бути „вихідною точкою" для діялогу: важливим є „вийти з глухого кута" і почати переговори.

Проте Білий Дім мусить діяти на цій лінії з крайньою обережністю. Він мусить, з одного боку, спонукати савдійців визначити ясніше поняття „визнання" Ізраїля, яке в пляні Фаґда є надто двозначним, і, з другого боку, мусить уникнути створити в Ізраїлі клімат недовір'я до ЗСА. Американська дипломатія вважає, що набула тепер „більшу здатність маневрування на Середньому Сході", але мусить поєднати протилежні фактори складної гри.

Вона мусить наблизити помірковані арабські країни, як Савдійська Арабія і Йорданія, до Єгипту і, значить, до „процесу переговорів", але мусить водночас уникнути, щоб Ізраїль бачив у цьому „відхилення напряму" з боку як Єгипту, так і самих ЗСА. Будь-яке підозріння у цьому відношенні рискувало б затримати застосування мирового договору з Єгиптом, себто повернення останньої частини Синаю. З цією метою американці вважають дуже важливим якнайшвидше здійснення міжнародної сили здовж кордону Синаю.

„Стратегія рекуперації"

Американські керівники приписують королеві Йорданії Гуссейнові „ключову ролю" для розвитку тієї

(Продовження на ст. 3)

Лука Луців

З НОВИХ ВИДАНЬ

МИХАЙЛО ОСТРОВЕРХА. „Наперекір". Міляно. 1926—1931. В-во „Просвіта", Мельборн, Австралія. Новий Йорк, Н. Й. 1981 - Мельборн. Окладинку виконав мистець Мирон Левицький, ст. 115.

У цій 13-ій книжці Михайла Островерхи, яка вийшла аж в Австралії старанням його приятеля, о. Івана Шевцева, автор оповідає цікаво про своє перебування в місті Міляно в Італії в роках 1926-1931.

У цій книжці знаходимо: півсторінкове „передословo" автора, на одній сторінці „кілька слів від упорядчика книжки" — о. Івана Шевцева і двосторінкову статтю Л. Луцева „Михайло Островерха". На ст. 9-ій до 115-ої вміщені спогади М. Островерхи. Автор „ізміркував що треба все те сказати для нашої молоді, яка ще читає українську книжку, бо між нею є ще такі одиниці, у яких доля до їх життєвих змагань є мачухою, й вони в житті мусять іти наперекір" (так, як ішов автор М. О.).

Автор вже в поїзді не довіряв собі, що він таки їде до Італії, бо той поляк, що давав йому в старостві в Станиславові пашпорт, заявив йому:

— Панє! Пултора року чека пан на тен пашпорт! Нарешцє пан го ма! То виривай пан!

І Михайло Островерха „вирвав" із Станиславова до Італії, бо дістав був малу стипендію від єпископа Хомишина (20 долярів місячно !), щоб там вчитися співу. Всі знаємо, що М. Островерха не став кваліфікованим співаком, хоч довший час в Міляні таки вчився співу у славних учителів цього мистецтва. Сам Островерха побачив, що він не зможе стати співаком, бо його більше цікавило інше мистецтво, як спів, а також зрозумів, що його співацькі здібності не могли б завести його на вершини.

Міляно славне тим, що там діє найславніша опера в світі „Ля Скаля". Островерха близько жив із учнями цієї опери, між якими були і відомі нам українець Василь Тисяк та поляки — брати Ян і Владек Кепури.

Один розділ книжки Островерхи називається „Поринаю у життя міста". Там читаємо: „Пішов я до театру 'Скалі' з квитком на другу ґалерію, бо третьої там нема. Яка йшла тоді опера — не пам'ятаю. Тямлю, що театр кипів оплесками, я очманілий сидів, не поворухнувшись: оркестра під проводом Тосканіні, досконалий спів, для мене нечувано — дивовижні декорації, все це було для мене — світ мрій. Як те моє бідне серце — з Бучичи — ! — витримало тоді оте та й стільки щастя?!..."

Це щире захоплення оперою Островерхи ! Та все таки він почав цікавитися чим іншим. На 106-ій сторінці він згадує:

— „Мої дні знову поплили своїм руслом: бібліотеки, музеї, мистецькі виставки, Ля Скаля, старовинні церкви і статті до „Діла" й „Нового Часу", очевидно безплатно, але з надією дістати за ці статті заплату, коли вернуся до краю. Проте писав я й тому, бо знав, що наша громада любить читати мої статті".

Автор цікаво оповідає про життя кандидатів на славних співаків, які студіювали в місті славної опери „ля Скаля", та в 1931-му році він почав думати і про себе: „На самоті передумував я мої перспективи. Постійно закрадалася вагітна думка вертатися до краю, улаштуватися у Львові та й повести моє життя якось доладніше". Островерха „попращався з усією своєю кумпанією", та „найболючіше прощання мав він з усіма музеями мистецтва, зо старовинними церквами", забуваючи про те, що він був приїхав до Міляна, щоб вчитися співу. На передостанній сторінці своєї книжки пише:

„Міляно було містом моїх перших кроків у культурній чужині. Там цілим моїм єством поринув я, як спрагнений до джерела в культуру цієї великої мистецтвом країни. Але було воно і місцем моїх терпінь, на щастя, тільки моїх матеріяльних нестатків. До нині дивуюся, де в мені набралося було стільки тієї сили витривати в такім житті. Я знаю: моя сила була — яка є — Бог!

Їдучи додому, Островерха вступив до катедри св. Стефана у Відні, щоб послухати концерту на органах. А ось останнє речення спогадів покійного Михайла Островерхи:

„І з тонами С. Баха, що під готичними луками св. Степана лунали й мою душу огорнули, я висів на моїй останній зупинці: Львів!"

Людмила Волянська

ЖУРНАЛ „КОНТАКТ" ПОЯВЛЯЄТЬСЯ ДАЛІ

I

Коли весною минулого року на українському овиді з'явилася „перша ластівка з Ізраїля", перше число чотиримовного журналу-бюлетеня „Контакт", пресового органу Громадського Комітету Єврейсько-Української Співпраці в Ізраїлі, українська читацька громада зустріла це число з великим задоволенням і не менш великим схваленням, сподіваючись нових чисел і побоюючись, щоб дальшому виходові журналу в світ не сталася якась непередбачена перешкода.

Кільканадцять місяців чекання, — але рання осінь цього року обдарувала нас спільно другим і третім числом „Контакту", а зміст його ні трішки не розчаровує нас, ба і цей журнал містить в собі незвичайно цікавий і цінний матеріял. Цей раз — це вже двома, а не чотирма мовами — українською і англійською, хоч відомо, що ці самі числа появилися також російською мовою і івритом. У редакції „Свободи" ми дістали українсько-англійський варіянт „Контакту".

Тривога за дальшу появу цього журналу не була безпідставна. Вона була підсилена тим, що Громадський Комітет Єврейсько-Української Співпраці не обминули внутрішні тертя й розбіжності в підході до питання „зв'язків", „співпраці", „порозуміння", чи то просто покищо „контактів" поміж цими двома народами, як і різні погляди, яку ділянку такої праці наголошувати: громадсько-культурну чи політичну. Не входячи в саму суть розбіжностей серед цього гурту ідеалістів-ізраїльтян, де обидві групи за всяку ціну змагають до покращання українсько-жидівських відносин, — і всіх їх ми за це цінимо, поважаємо, — скажемо тільки що з згаданого Комітету вилонилося Товариство Єврейсько-Українських Зв'язків, яке очолив і розбудовує відомий українцям проф. Яків Сусленський. Про його діяльну працю, до речі, писала й пише (і завжди прихильно) вся українська вільна преса. Про решту членів з Комітету, які залишилися в ньому і не підтримали згаданого Товариства, українська читальна публіка знає менше. І ось тепер є нагода прочитати знову нове число органу Комітету „Контакт" і побачити, що Комітет далі робить у ділянці „подолання багатовікових нашарувань відчуженості між нашими народами" у незвичайно складних сучасних умовах.

Як бачимо з цієї публікації і з писань Ю. Милославського (М. Юр'єва), О. Фельдмана, Ю. Вудки чи Р. Палатніка, Громадський Комітет Єврейсько-Української Співпраці прямує раз обраним ним шляхом, знаходячи площини й терен, на яких можна багато для обох народів зробити добра.

Сам журнал, число 2-3, на 128-ми сторінках містить у собі праці семи авторів. Від початку до сторінки 62-ої — українська частина; решта — англійською мовою. Тут є переклад того, що в українській частині, плюс стаття на 40 сторінок проф. Ярослава Білінського про українсько-єврейські відносини в перспективі Другої світової війни. Розпочинається це видання статтею М. Юр'єва „Вся Велікія, Малия...", де з болісним гумором розкривається картина упереджень більшости земляків автора до української культури, з чим він бореться незвичайно переконливо й талановито.

Виявляючи в статті глибоченне знання української історії, літератури й психіки — взагалі всіх аспектів українства, М. Юр'єв дав і нам у руки аргументи, як боротися з „фобіями" й ненависництвом, скерованим проти нас, але й з нашими власними проявами антисемітизму. Описує він літературний вечір, що відбувся неформально з чималою кількістю його земляків, великих любителів поезії — світової поезії, у тому й слов'янської. Читали по черзі ці знавці й шанувальники поетичного слова вірші своїх улюбленців-поетів, володарів їхніх дум. Сам Юр'єв, зачарований Шевченком, Свідзінським чи Симоненком, розпочав читати поезії українські, ліричні перлини Свідзінського.

Заслуханий у музику віршів, він не помічав, як повитягалися обличчя в тих, що „люблять поезію" й живуть нею, що знають напам'ять, часто в оригіналах, Верлена, Еліота, Корб'єра, Гюго, Рембо і всіх російських чи польських поетів. І ось незабаром вибухнув нестримний дикий реґіт: „То була справжня, щира, дикунська веселість, під час якої так добре бити жидів і спасати Росію, бити вірменів і спасати Туреччину, бити й спасати, бити й спасати — і просто бити, бити, бити..." — З сумом і глибокою любов'ю до української літератури і з любов'ю до свого народу в Ізраїлі й діяспорі пише автор. І далі: „Іноді порівнюють долю єврейського і українського народів. Безперечно, Імперія гнобила і тих і других. Гнобить і тих і других. Нас, євреїв, Державний апарат намагався переконати в тому, що ми не існуємо — аби ми самі, піддавшися, переконали в цьому інших. З українцями — інакше.

(Продовження буде)

МАЙЖЕ ПОЛОВИНА СЕНАТОРІВ, ГОЛОВНО демократів, і велика кількість конгресменів домагаються створення інституту миру у Вашінґтоні, завданням якого було б між іншим займатися також розпрацюванням розв'язки конфліктних справ між державами. Такий інститут, на думку законодавців, існував би в перших двох роках за кошти федерального уряду, а потім на добровільних дотаціях різних організацій та приватних осіб. В рамках інституту діяли б різні комісії, які допомагали б Урядові у розв'язці багатьох питань міжнародної політики. Покищо Білий Дім не зайняв до цієї пропозиції в Сенаті і Палаті Репрезентантів жадного становища, але „мовчанка Адміністрації президента Роналда Реґена означає, що Уряд студіює уважно цю справу", — заявив кореспондентам конгресмен Ден Ґликмен.

Василь Балан і Мирон Спольський

ДВОМОВНА ПРОГРАМА В ПУБЛІЧНИХ ШКОЛАХ МАНІТОБИ

II

Два тижні пізніше, 16-го березня 1978 року, прем'єр Лайон, у своїй першій королівській промові, заявив, що уряд буде старатися ввести навчання іншими мовами поза офіційними — англійською і французькою. Ця пропозиція була оформлена резолюцією 57, „Змінити акт публічних шкіл", який отримав королівське одобрення 20-го липня 1978 року. Цим актом змінено другу частину 252-го параграфу попереднього акту. Цим самим дозволено користуватися іншими мовами для навчання не більше 50 відсотків шкільного дня в пробних програмах за встановленням міністра освіти.

На весні того самого року, Український Студентський Клюб при Манітобському університеті вніс подання до Державного секретаріяту по субсидію для переведення інформативного проєкту. Ціллю цього проєкту було зацікавлення і заохочення молоді записуватися на курси українських програм у Вінніпеґу. Коли в лютому провінційний уряд заявив свій намір шкільний закон змінити, УСК змінив тоді ціль проєкту. Тепер метою було усвідомлення громади про користь двомовного навчання в публічній шкільній системі. У квітні Клюб УПП у Вінніпеґу прилучився до цієї акції. Наслідком цього створено Ініціятивний комітет англо-української програми в Манітобі. Комітет складався з восьми осіб: Ернест Ціцерський — президент, Мирон Спольський — секретар-скарбник, члени — Іван Паньків, д-р Лев Мелоський, Іван Петришин, д-р Сергій Радчук, д-р Ярослав Розумний і Василь Солипа. Комітетові доручено наступне:

1) скоординувати співпрацю з Департаментом освіти відносно введення двомовної програми;
2) нав'язати і втримувати тісні зв'язки з українськими організаціями для інформування громади про розвиток програми;
3) організувати батьківські комітети, які будуть розвивати близькі зв'язки з поодинокими шкільними округами;
4) сприяти розвиткові існуючих українських програм спонзорованих українськими і публічними установами.

УСК одержав дотацію від Державного секретаріяту і затруднив трьох студентів, які нав'язали добрі зв'язки з Ініціятивним комітетом, видав серію інформативних брошур про існуючі вже програми, та перевели широкогранне телефонічне обслідування з метою встановлення приблизного числа учнів для реєстрації у запланованій двомовній програмі у вінніпезьких шкільних округах. Вліті, Ініціятивний комітет відбув ряд засідань з представниками Департаменту освіти та поінформував їх про зростаюче зацікавлення новою програмою. У вересні передано Департаментові результати літнього проєкту. З опитуваних 1,800 родин, батьки 145 дітей до шкільного віку виявили зацікавлення двомовною програмою, якби вона була в їхній шкільній окрузі. Найбільше позитивних відповідей було в шкільних округах: Транскона-Спрінґфілд, Рівер Іст, і Севен Окс.

Департамент освіти прийняв з зацікавленням результат, але рішив увести пробну програму тільки в трьох округах у яких є найбільше скупчення українців — Вінніпезька округа ч.1, округа ч. 12 Транскона-Спрінґфілд, і округа ч.13 Аґассі. При кінці листопада 1978 року з цими округами нав'язано переговори у справі введення англо-української двомовної програми з початком шкільного року. У своєму зверненні до шкільних округ, Департамент освіти погодився допомогти так:

1) почавши з шкільного року 1979-80, продовжуючи до 1982-82 (або до 1981-82 якщо дана округа розпочала програму з І-ої кляси), підтримати одну клясу в кожній з цих трьох шкільних округ від садочка до 3-ої кляси;
2) підготовити потрібні матеріяли для цих пробних кляс;
3) організувати потрібні професійні семінари для учителів;
4) огляд і оцінку пробної програми переведе Департамент освіти;
5) в разі потреби оплатити учителів.

Першою округою, яка відповіла на пропозицію Департаменту була округа Аґассі. 4-го січня 1979 року понад 30 батьків відбуло засідання із Стефанією Юрківською, консультантом для українських програм при Департаменті освіти. Незадовго після цього засідання, 27 родин прилучилося до програми. При кінці січня, ця округа погодилася зорганізувати І-шу клясу на вересень 1979 року. Ця округа була першою в Манітобі в здійсненні української шкільної програми.

Шкільні округи-Транскона-Спрінґфілд і Вінніпеґ відповіли пізніше на пропозицію Департаменту освіти. Обидві округи рішили перевести опитування батьків, діти яких будуть записуватися до садочку або І-шої кляси у вересні 1979 року. Запитник у Трасконі був розісланий 16-го березня. На жаль, ці дві округи чекали аж чотири місяці після пропозиції Департаменту освіти, щоб вислати свої запитники. Неприхильне ставлення адміністраторів цих двох округ змусило Комітет двомовної програми започаткувати інформативну кампанію для батьків зацікавлених цією справою.

Завдяки фінансовій допомозі Департаменту державного секретаріяту найнято двох працівників для організації інформаційних зібрань і для координації пресової кампанії. Метою цієї праці було зосередитися в округах Вінніпеґ і Транскона-Спрінґфілд тому що тут через несприятливу ситуацію справа протягалася і введення програми стояло під знаком питання.

У лютому затруднено Бориса Ґенґала і Зеню Женчук. Під час шеститижневого контракту вони відбули три засідання з батьками у Вінніпезькій шкільній окрузі, а два в Транскона-Спрінґфілд. На цих засіданнях С.Юрківська та представники Комітету інформували про програму та відповідали на запити батьків. Ці засідання та особисті контакти з батьками збільшили зрозуміння цієї програми в даних округах. Опитування переведені округами виказали 78 зацікавлень в окрузі Транскона-Спрінґфілд, а 115 у Вінніпеґу. При кінці березня 1979 року обидві округи поінформували Департамент освіти, що в кожній по дві перші кляси. На жаль, адміністрація у Вінніпезькій окрузі не могла скоординувати введення програми в двох школах, в наслідок чого було відкрито тільки одну першу клясу.

Завдяки праці В.Ґенґала і З.Женчук, що звернули увагу преси, радія і телевізії на програму, чимраз більше батьків з інших округ почали домагатися введення англо-українсь-

(Продовження на ст. 3)

Стратегія ЗСА...

(Продовження зі стор. 2)

„стратегії рекуперації поміркованих арабів", яку вони тепер збираються продадити на Середньому Сході після перемоги в Сенаті в питанні про АВАКС. Це була головна тема їхніх розмов з йорданським монархом під час його візити у Вашінґтоні на початку листопада.

Ніхто не очікує від короля Гуссейна „навернення" до кредо Кемп Дейвиду (якому він протиставився від самого початку), але Білий Дім надіється, що він зможе активно сприяти новому дипломатичному підходові ЗСА на Середньому Сході. „Стратегія рекуперації" Реґена ставить собі три головні цілі:

1. Зірвати ізоляцію Єгипту шляхом поступового наближення поміркованих арабських урядів до нового президента Мубарака. Після початкової фази „шоку" і переляку із-за трагічної смерти Садата, оцінка американських експертів є, що його зникнення усунуло також із середньо-східнього рівняння великий „емоційний компонент", даючи таким чином більшої уваги, у взаєминах арабських країн з Єгиптом, тісно політичним розрахункам.

2. Сприяти в арабському поміркованому секторі лінії більшої „гнучкости" у відношенні до мирних переговорів з Ізраїлем. ЗСА не намічають на найближче майбутнє вимагати приєднання до угод Кемп Дейвиду а сприяти виникненню „схильности" до переговорів, основаної на визнанні права до існування Ізраїля, як суверенної держави.

3. Створення мережі стратегічної оборони" на Середньому Сході й особливо в зоні Перської затоки, проти всякої зовнішньої загрози, себто проти СССР. ЗСА задумують перевести цю програму шляхом низки двобічних угод з різними країнами району (навіть якщо ці країни залишаються в незгоді між собою у політичній площині). У таких рамках Вашінґтон уже провадить паралельні дискусії з Ізраїлем, Єгиптом і Савдійською Арабією.

Програма намічає пов'язати потім у систему військової оборони всі держави Перської затоки, себто, крім Савдійської Арабії, також Кувейт, Об'єднані Арабські Емірати, Оман, Барейн і Катар.

ФУНДАЦІЯ УВУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!

UFU Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

Запрошуємо Вас на

УКРАЇНСЬКІ БАПТИСТСЬКІ БОГОСЛУЖЕННЯ в НЮ ЙОРКУ

Щонеділі о годині 12:30 по полудні

151 Noble St. (Greenpoint), Brooklyn, N.Y. 11222
Тел.: (212) 296-8287

Володимир Савчук, Проповідник

Вступайте в члени УНСоюзу!

Студенти...

(Продовження зі стор. 1)

Юзенів, представлено представників організацій: від УВУ—д-ра Петра Ґоя; д-ра Аскольда Лозинського від УККА і СУМ-А; Наталію Павленко від ОДУМ; Богдана Бесагу від „Зарева", Ігора Зварича від ТУСМ і Романа Зварича від ЦеСУС. Прочитано було привіт від НТШ і Пласту. Теж коротко промовляв управитель Союзівки Володимир Квас.

У виступах представників організацій був помітний існуючий в українській громаді двоподіл, а в резолюціях, які були ухвалені, Конґрес теж приєднався до контроверсійної ухвали УККА з 1979 року про „шкідливість партократичної концепції" в підході до існуючої дійсности в СССР, бо в Совєтському Союзі „ворогом української нації є московський імперіялізм закамуфляжований комуністичною фразеологією". Інші резолюції торкалися ухвали про збірку одномільйонового фонду для Українського Вільного Університету; потребу зберігання української мови в зносинах поміж студентами українцями; допомоги українським студентам в Польщі; оборонних акцій у справі студента-дисидента Володимира Січка; активізації загально українського студентского життя в ЗСА; оборони українців, яким американські суди закидають колябораціо з нацистами; видання довідника про американські вищі школи для користання українськими студентами; потреби вести інформативні панелі, які допомагали б випускникам середніх шкіл вирішувати, які студії вибирати, тощо.

В резолюціях підреслено також відданість СУСТА і цих студентів, що цей Союз репрезентує, ідеям Акту 30-го червня 1941 року, ідеям Українського Тайного університету у Львові, і необхідність відзначування 60-річчя Українського Вільного Університету. Конґрес висловив теж свою пошану Патріярхові Йосифові, що його 90-річчя незабаром буде святковано.

Закрила Конґрес переобрана голова Р.Стойко-Лозинська, висловлюючи кілька уваг щодо плянів на майбутнє і звертаючи увагу на те, що коли який студентський клюб чи яка студентська громада хотітимуть розпочинати певний особливий проєкт, вони повинні звернутися до Головної Управи СУСТА і вона визначить спеціяльного зв'язкового для ознайомлення з цією справою і для керування нею в крайовому маштабі.

Також було оголошено, що Світовий Конґрес українського студентства у вільному світі відбудеться у квітні 22—24, 1982 року, і потрібно всім студентам і студентським згромадженням виявити зацікавлення цією подією і взяти участь у Конґресі.

Нев'янучий вінок на могилу св. п. Михайла Салдана

Дня 29-го червня ц.р. по довгій недузі відійшов у вічність св.п. Михайло Салдан, залишивши свою рідню, свояків, земляків, багатьох приятелів, знайомих і всю громаду, для якої віддано трудився на рідних землях та від часу свого поселення в Ню Йорку.

М.Салдан народився в селі Лівчицях, Жидачівського повіту, Західня Україна. Його батьки — Ілько і Катерина — були свідомими й заможніми селянами.

Уже з хлоп'ячого віку Покійний цікавився всім. Батьки його бажали, щоб їх син здобув хоча б середню освіту. Закінчивши сільську та міську семирічку, Михайло поступив до Львівського Педагогічного Інституту. Під час польської та німецької окупацій він працював в українському шкільному комітеті.

Після закінчення Другої світової війни, Михайло, як і тисячі українців, подався на Захід з дружиною та братами. Таборове життя було тяжке, тому він після довгих клопотань виїхав до Америки в нове оточення з чужою мовою та відмінним способом життя від рідної батьківщини.

Крім денної праці, св. п. Михайло працював для добра народу. Був довгий час головою Українського Народного Дому, Об'єднаного Комітету Організацій Ню Йорку та скарбником. За щировіддану працю організації прилюдно висловили йому тепле признання. Комітет Стриян, в якому членствував Михайло, був вдячний йому за віддану співпрацю та за щирожертвенну фінансову підтримку. Крім постійного зацікавлення українськими організаціями, він передплачував низку українських журналів та постійно щиро жертвував на їхні фонди.

Михайло Салдан був завжди вирозумілим у товаристві та громадській праці, а його ввічливість та гостинність і безпосередня щирість завжди приєднували йому приятелів з української та чужинної спільнот; вони вітали Михайла як справжнього друга чи дорадника.

Гнат, з Ню Йорку, втратив примірного і доброго брата; Юлія, дружина св.п. Гринька з Едмонтону та Марія, дружина Гната, втратили любого шваґра; племінники Ярко, Михайло й Розмарія згадують добрячого стрийка; кузени — Ростислав і Ярослав, д-р Іван Галій і Катерина Сенович втратили любого рідного; ближчі і дальші свояки втратили доброго та щирого родича, а різні українські організації згадуватимуть хорошого й жертвенного члена. Українська громада втратила щирого українського патріота.

Похоронні обрядові відправи за Спочилого відслужено 1-го і 2-го липня в церкві св. Юра в Ню Йорку. Церковні похоронні обряди очолив о.д-р С.Шевчук. Він і попрощав св.п. Михайла як зразкового парафіянина.

Тіло померлого покладено до гробу на українському цвинтарі в Бавнд Бруку, біля гробу його дружини Стефи, яка відійшла у вічність два роки тому. Церковне Сестрицтво піклувалось похоронними поминками, які закінчилися прощальним словом Ростислава Салдана з Монтреалю. Він подякував о. д-рові С. Шевчукові за похоронну Богослужбу та молитви, а всім присутнім висловив щире спасибі за участь у похороні.

Добра пам'ять про Михайла Салдана царюватиме між нами в діяспорі та в його родинній місцевості в Україні.

Автор цієї статті складає нев'янучий вінок на свіжу могилу св.п. Михайла Салдана — пересилає 20 долярів на пресовий фонд українського щоденника „Свобода". Рідним та знайомим покійного висловлює сердечне співчуття.

Іван Ільків

Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій м. Ню Йорку та Хори Метрополітальної Округи

відзначають

60-РІЧЧЯ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ

ВИЗНАЧНОГО КОМПОЗИТОРА

МИКОЛИ ЛЕОНТОВИЧА

з участю чотирьох хорів

в неділю, 13-го грудня 1981 року, о год. 2:30 по пол.

в залі Вашінґтон Ірвінґ Гай Скул в Ню Йорку

при 17 Street & Washington Irving Place

В ПРОГРАМІ:

Слово ..... Проф. СИМОН ВОЖАКІВСЬКИЙ

Резолюція ..... Проф. ЧІЧКА АНДРІЄНКО

ТВОРИ ЛЕОНТОВИЧА ВИКОНУЮТЬ ХОРИ:

„ДУМКА"

„ЖАЙВОРОНКИ"

„БОЯН" із Перт Амбой, Н. Дж., з участю БАНДУРИСТІВ Ю. КИТАСТОГО та ХОР „ПРОМІНЬ" з участю тих же БАНДУРИСТІВ

ЗАКЛЮЧНИЙ ВИСТУП ЗВЕДЕНИХ ХОРІВ

АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ ..... Бас-баритон Метрополітан Опери, Н. Й.

Передпродаж квитків вступу: „Арка", „Сурма", „Еко", „Самопоміч" по 4 і по 5 дол. та при касі вступу на концерт.

Ґалерія „МАЯНА", 21 Схід 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й.

(212) 477-2714

РІЗДВЯНА ВИСТАВКА

СЛАВИ ҐЕРУЛЯК

від 6-го грудня 1981 — 10-го січня 1982 року

Відкриття — неділя, 6-го грудня 1981 р., год. 1-ша по пол.

Особистих запрошень не будемо висилати.

Увага Нюарк і околиця!

Український Музичний Інститут Америки і Українська Музична Фундація

влаштовують 12-го грудня 1981 р., о год. 5-ій по пол.

КОНЦЕРТ

нашого земляка, першого бас-баритона Великої Державної Опери у Варшаві.

ВОЛОДИМИР ДЕНИСЕНКО

виконає українські пісні і знані оперові арії.

При фортепіяні: Дарія Гординська-Каранович

Заля Українського Народного Дому, 140 Санфорд Авеню, Ірвінґтон, Н. Дж.

Карти вступу можна одержати в „Дніпрі", 698 Санфорд Авеню, тел.: 373-8783 і при касі в день концерту.

Увага Філядельфія і околиця!

Під патронатом: Українського Музичного Інституту Америки, Українського Лікарського Товариства Північної Америки — Відділ Пенсильвенія і Товариства Українських Інженерів Америки — Відділ у Філядельфії

відбудеться

13-го грудня 1981 року, о год. 4-ій по пол.

КОНЦЕРТ ВОЛОДИМИРА ДЕНИСЕНКА

високо ціненого в Европі бас-баритона

При фортепіяні: Дарія Гординська-Каранович

В програмі українські пісні і оперові арії.

Заля Культурно-Освітнього Центру, 700 Седар Рд., Абінґтон Тавншіп

Продаж карт вступу в крамницях: КОСМОС, ОРІОН і П. Лукасевичів при 24-ій вулиці у Філядельфії, Па.

Двомовна програма...

(Продовження зі стор. 2)

кої програми в їхніх округах. Кульмінаційним пунктом цих домагань були батьківські засідання в Севен Оксі і Рівер Істі. В обидвох округах обов'язком батьків було доказати, що є достатнє число зацікавлених програмою, яка могла б розпочатися восени 1979 року. Висліди підтвердили велике зацікавлення: 60 позитивних відповідей в Севен Овксі, а 127 в Рівер Істі. На підставі цих вислідів обидві шкільні округи звернулися до Департаменту освіти з проханням стати частиною пробного проєкту.

Спочатку, реакція Департаменту не була сприятлива. Комітет, стурбований що програма буде обмежена до трьох округ, відбув засідання наперед з асистентом заступника міністра, Джеффом Дейвізом, а пізніше з міністром освіти, Кітом Козензом, з проханням щоб усі округи, які бажають мати в себе програму, стали учасниками проєкту. 12-го червня міністер погодився на поширення проєкту до тих округ де буде введено програму. Тобто, Департамент зобов'язався наглядати над програмою в усіх округах, переводити семінари для учителів, розробляти підручні та інші навчальні матеріяли, і дати по 400 долярів кожній клясі на закуплення матеріялів. Департамент не погодився покрити заплату учителів, аргументуючи, що це не є додатковий кошт для округ, тому що діти сяк-чи-так мусять бути приміщені в школі.

Про нову поширену умову повідомлено округи Севен Овкс і Рівер Іст. До половини червня обидві шкільні ради одобрили пропозицію і програма була одобрена з умовою, що мусить бути достатнє число зареєстрованих для введення двомовних кляс. Реєстрація в Рівер Істі не дописала (бракувало двох учнів до бажаного числа).

У всіх округах в першому році програми було зареєстрованих 126 дітей. В другому році програми зареєструвалося 270 дітей, які навчалися в 14-ох клясах у 6-ох шкільних дивізіях, а в третьому році є зареєстрованих 540 дітей.

Тому що навчальна програма Альберти до деякої міри відмінна від тієї в Манітобі, Ініціятивний комітет при кінці 1979 року вніс подання до Департаменту освіти на субсидії на видання серії 20 читанок для історії, які будуть рівночасно служити як додатковий матеріял для вивчення мови. У лютому 1980 року Департамент осріти одобрив дотацію на покриття до 50 відсотків коштів цього проєкту. Підготова матеріялів розпочалася в червні під наглядом С.Юрківської. У жовтні затруднено Андрія Сірого для координації цього проєкту, а від лютого 1981 року працює ще Леся Саведчук, щоб якнайскорше видати ці книжки.

Під час першого року існування двомовної програми в кожній окрузі почали творитися батьківські комітети з метою допомагати в організації і в поширенні програми. Тепер роля Ініціятивного комітету стала другорядною. Його функції обмежилися до координації батьківських комітетів, і посередництва між комітетами та провінційним і федеральним урядом. На весні 1980 року рішено координаційну функцію передати батькам. На загальних зборах батьків, які відбулися 3-го червня 1980 року формально створено Батьківський комітет сприяння українській мові у Манітобі. Прийнято статут та вибрано Дирекцію під головством Тараса Прихітка. У жовтні організація була зареєстрована і заінкорпорована у Манітобі.

Уже в червні, нова управа відбула перше засідання з реґіональним директором Департаменту державного секретаріяту. Одним з вислідів було внесення подання на дотацію від федерального уряду на три і піврічний проєкт, щоб покрити організаційні та адміністративні видатки нової організації. У листопаді 1980 року міністер відповідальний за багатокультурність одобрив першу шістьмісячну частину проєкту. У січні 1981 року у Вінніпеґу під час засідання Комітету з міністром, він зобовязався продовжити фінансову підтримку на дальших три роки з можливістю відновлення на ще один рік.

Одночасно, представники нової організації теж відбули ряд інформаційних засідань з міністром освіти та міністром культурних справ й історичних ресурсів та з членами їхніх міністерств — у висліді чого провінційний уряд теж одобрив одноразову субсидію.

Від жовтня 1980 року Батьківський комітет прийняв на позицію екзекутивного директора Андрія Сірого. У березні 1981 року він зрезиґнував, а від І-го квітня на його місце прийнято Мирона Спольського.

Підготовча робота для введення англо-української двомовної програми тривала понад рік часу. Завдяки надзвичайній відданости батьків і зацікавлених осіб, сьогодні в Манітобі існує 28 кляс в шістьох шкільних округах та одній католицькій школі. У третьому році існування цієї двомовної програми 540 дітей бере участь в ній.

Ці спільні зусилля виказують не будь-яке досягнення українців у Манітобі. Є надія, що трирічний проєкт покажеться успішним і що українське суспільство буде мати запевнене не тільки збереження української мови, а тривалий, природний її розвиток, як мова щоденного користування в майбутніх поколіннях.

Храмове свято в Юніондейлі

У неділю, 22-го листопада, українська православна парафія в Юніондейлі, Н.Й. святкувала день свого патрона св.Архистратига Божого Михаїла.

Це свято звеличив своєю присутністю Первоієрарх Української Православної Церкви в українській діяспорі Блаженніший Владика Митрополит Мстислав.

Перед приходством Владику Митрополита зустріли маленькі учні недільного передшкілля, що під проводом свого доброго наставника маґістра Степана Галика піднесли Владиці Митрополитові китицю квітів та квітами рясно посипали дорогу від приходства до церкви.

На паперті храму Блаженнішого Архипастиря привітав голова парафіяльної управи інж. Сергій Небожинський, а голова Сестрицтва Ніна Мудрик за українським звичаєм піднесла Владиці хліб і сіль.

У храмі теплими словами привітав Митрополита настоятель парафії о. д-р Семен Гаюк, який попросив Владику про архипастирські молитви для своєї пастви. Божественну Літургію Владика Митрополит відправив у співслуженні чотирьох священиків: о. протопресвітера Теофіля Бузенка о. протоієрея Фрамка Істочина, ректора Духовної Семінарії, о. Петра Сагайдачного та о. протодиякона Володимира Поліщука.

На Запричастному змістовну проповідь про св. Архистратига Михаїла й все небесне воїнство виголосив гість з далекої Каліфорнії о. протопресвітер Теофіль Бузеко.

Владико Митрополит виголосив глибоко змістовну і патріотичну проповідь та, поздоровивши парафіян з храмовим святом, відправив молебень до св. Архистратига в наміренні парафіян та усіх присутніх на Богослуженні.

В парафіяльній залі відбувся бенкет, в якому взяло участь понад 125 осіб, серед яких були й представники українських національних організацій з Гемпстеду й Юніондейлу. Бенкет відкрив голова парафіяльної управи інж. С.Небожинський, який ведення бенкету передав маґістрові Михайлу Пищемусі.

Ключову промову виголосив інж. С.Небожинський, який згадав про головні етапи в організації парафії, про актуальні турботи з розбудовою парафіяльною залі й, врешті, високо підніс невсипущу працю Блаженнішого Митрополита Мстислава для Української Православної Церкви й для рідного народу.

Отець настоятель в своєму слові вказав на велику підтримку, яку дає вірним архипастирська візитація, особливо в теперішні лукаві часи.

У подяці за відвідини голова громади передав Владиці Митрополиту чек на Дім Української Культури. Молитвою за Україну й її поневолений, але ще не скорений народ закінчено це гарне церковно-національне свято.

Парафіянин

Ольга Кузьмович...

(Закінчення зі стор. 1)

дискусії над звітами звернено всю увагу на потреби молоді, на її співпрацю зі старшими та на її виховання.

На пропозицію голови Номінальної комісії, пл.сен. Володимира Корнаги, вибрано одноголосно такий склад Станичної Старшини — пл.сен. Ольга Кузьмович; заступники — пл.сен. Орест Кебало і Стефанія Косович; кор. секретар — пл.сен. Оксана Кіналь; прот. секретар — ст.пл. Арета Підвербецька; кошова — ст.пл. Ольга Стасюк; скарбник—пл. сен. Дмитро Косович; референт новацького вишколу—пл.сен. Аскольд Винників; реф. таборів—ст.пл. Ігор Черник; реф. пластових видань — ст.пл. Марта Кузьмович, реф. господарки — Ярослава Ярема; реф. спорту — пл.сен. Роман Комарницький; реф. коляди — ст.пл. Соня Крумиш; організаційний референт — Марія Шепарович, хронікар — ст.пл. Люба Крумшин, референти для спеціяльних завдань - ст.пл. Олег Данилюк і Роман Яремчук.

Не зважаючи на зусилля Номінаційної комісії, не знайдено кандидати на так важливий пост кошового, як також на бібліотекара, референта юнацького вишколу та референта преси.

До Станичної Ради обрано: пл.сен. Ірину Куровицьку — голова, а члени: пл.сен. Роман Рогожа, ст.пл. Богдан Гошовський, пл.сен. Андрій Ластовецький, пл. сен. Володимир Сафіян.

Пропонований бюджет на 1981-1982 рік прийнято Загальними зборами без змін.

Новообрана станична пл. сен. Ольга Кузьмович подякувала всім за довір'я та зазначила, що буде старатися якнайкраще вив'язатися зі своїх обов'язків.

Гимном „Закарпатських Пластунів" закрито Збори.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР 64-ГО ВІДДІЛУ СУА

Ню Йорк, Н.Й. — В суботу, 5-го грудня ц.р., тут в Домівці СУА при 108 Друга авеню у годинах від 10-7-ої вечора відбуватиметься Різдвяний базар 64-го Відділу Союзу Українок Америки. На базарі можна буде придбати все потрібне для Різдвяного столу, подарунки, прикраси на ялинку, печиво тощо.

ВЛАШТОВУЮТЬ КОСТЮМІВКУ ДЛЯ ДІТЕЙ

Бриджпорт, Конн. — Як уже інформовано, в неділю, 6-го грудня ц.р., о год. 3-ій по полудні, тут, у залі української католицької церкви при вул. Нобел і Барнум ч. 457, відбудеться старанням 73-го Відділу СУА діточа забава-костюмівка, на яку заповів свою гостину св.о. Миколай. Організатори запрошують батьків прийти зі своїми дітьми на цей свят-миколаївський вечір.

СВ. МИКОЛАЙ В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н.Дж. — Старанням Кружка Матерей в суботу, 5-го грудня ц.р., о год. 4-ій по полудні у церковній залі при Айві вулиці і Сенфорд авеню відбудеться святомиколаївська імпреза — св. Миколай завітає до української католицької школи св. Івана Хрестителя і обдарує діточок подарунками. У програмі свята: сценка п. наг. „На вечір св. Миколая" у виконанні дітей із шостої кляси. Небесна канцелярія в шкільній залі буде відкрита вже від полудня. Прийматиметься тільки один подарунок для кожної дитини.

У ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

мого Незабутнього ЧОЛОВІКА

ПИСЬМЕННИКА

бл. п.

АНАТОЛЯ ГАКА

буде відправлена

ПАНАХИДА

у неділю, 6-го грудня 1981 р., після Літургії в православній церкві св. Покрови

(12-та вул. й Оак Лейн, ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.)

Прошу Прихильників і Друзів помолитись за спокій душі Покійного.

Удова — ВАСИЛИНА

ХОЧ УРЯДОВІ АФГАНІСТАНУ В ОСТАННЬОМУ часі вдалося здобути цілий ряд повстанських баз і осередків та поширити свої впливи серед населення, національні збройні сили й надалі виявляють свою активність і мають чималі успіхи. Останнім часом вони виконали цілий ряд акцій в столиці Афганістану, Кабулі. Вони вбили на вулиці столиці генерала бригади Мохаммеда Азама, який був одним із керівників боротьби з національними збройними силами та довіреною людиною совєтської командатури. Вони також з успіхом перевели цілий ряд інших бойових акцій в Кабулі.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодиноких осіб, що довгують за оголошення, вирівняти їх конечно найпізніше

до 20-го грудня 1981 року

Скористайте з доброї нагоди!!!

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ у Філядельфії, Па.

UKRAINIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1321 W. Lindley Ave. ■ Philadelphia, Pa. 19141

поручає усім відкрити в Щадниці власне ОЩАДНОСТЕВО-ЧЕКОВЕ КОНТО, т. зв. "NOW ACCOUNT", яке приносить вкладчикам такі користі:

- Ви одержите особисті чеки, якими зможете платити всякі рахунки, або їх згрошевлювати. Вони мають такі самі вигоди, як чеки виставлені будь-яким американським банком;
- Гроші вложені на це конто принесуть Вам дивіденду обчислену на денній базі, під час коли звичайне чекове конто жодного приходу не дає;
- Мінімальний депозит для відкриття ОЩАДНОСТЕВО-ЧЕКОВОГО КОНТА є 25.00 дол. Пересічне місячне сальдо для удержання безкоштовної обслуги конта є 300.00 дол. Ви покриваєте тільки мінімальний кошт друку чеків;
- Кожного місяця Щадниця висилає власникам ОЩАДНОСТЕВО-ЧЕКОВОГО КОНТА зіставлення активности цього конта та повертає виплачені чеки;
- У випадку крадежі, даний чек можна уневажнити, здержуючи на нього виплату, коли вчасно повідомиться Щадницю за посередництвом телефону або відповідного письма;
- Користування ОЩАДНОСТЕВО-ЧЕКОВИМ КОНТОМ підлягає певним федеральним законам, а також кожночасним приписам Щадниці.

Ближчі інформації про це нове, дуже корисне ОЩАДНОСТЕВО-ЧЕКОВЕ КОНТО Ви отримаєте від працівників Української Щадниці під час годин урядування:

Щоденно: 9:00 ранку — 3:00 по полудні
У п'ятницю: 9:00 ранку — 7:00 вечора
В суботу: 9:00 ранку — 12:00 вполудне

Тел. Щадниці: (215) 329-7080

Приймається оголошення СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" запрошує Вшановних Читачів, Установи, Організації, Товариства, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святочні привіти у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдальші закутини світу.

Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту ..	$ 4.00	4 цалі через 2 шпальти ...	24.00
1 цаль через 2 шпальти ..	6.00	5 цалів через 2 шпальти .	30.00
2 цалі через 2 шпальти ...	12.00	6 цалів через 2 шпальти .	36.00
3 цалі через 2 шпальти ...	18.00	та в інших розмірах.	

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ —
за новим стилем до 12-го ГРУДНЯ 1981 року
за старим стилем до 19-го ГРУДНЯ 1981 року

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщенні в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Це повинен був бути останній удар... Представники молодого покоління в акції (зліва): Дж. Гулявський, О. Кіналь, Н.Кривий і Є.Юрків.

Частина учасників першого турніру ґольфа УНС і УСТ „Черник" в Дітройті.

ВІДБУВСЯ ПЕРШИЙ ҐОЛЬФОВИЙ ТУРНІР УНСОЮЗУ В ДІТРОЙТІ

З ініціятиви головного радного УНСоюзу Р.Куропася, зорганізовано Комітет до підготови та переведення І-го на нашому терені ґольфового турніру УНС. До співпраці запрошено також місцеве спортове Товариство „Черник". Комітет в складі: Р.Куропась, Ю. Тарнавський, Конопад, О. Волощук і В.Кізима, не зважаючи на короткий час, успішно підготовив цей відкритий індивідуальний турнір за трофеї УНС і „Черника", який відбувся 3-го жовтня ц.р. на ґольфових площах „Мейпл Лейнс".

Переборовши ранній осінній приморозок, одначе, на протязі цілого дня при вимріяній погоді на старт з'явилися і закінчили турнір 33 учасники. На жаль, не дивлячися на запрошення, не взяли участи жінки, можливо, що осягнення рівноправностижінок у нас йде повільнішим темпом. Дуже позитивним явищем було, що понад 30 відсотків учасників були представники так званої „молодшої ґенерації". При старті кожний учасник одержав кілька необхідних речей, що являються конечним інвентарем ґольфістів, включно з ґольфовими шапками, які з власної ініціятиви придбав С. Когут. Ролю вправного інтендента на 10-ій дірі протягом цілого дня виконував Р.Мазяк. Мабуть, йому майже усі учасники турніру були безмірно вдячні.

По закінченні змагань відбулося при перекусці вручення переможцям трофеїв. В.Кізима в імені Комітету подякував учасникам, спонзорам УНС і УСТ „Черник" Р.Мазякові й С. Когутові, які своєю участю та співпрацею спричинилися до успішного влаштування турніру, а керівникам радіових програм — Ю.Юркові та В.Колодчину — за оголошення та проголошення вислідів на своїх програмах. Кочемпіонат з найнижчим актуальним вислідом здобули — Ю.Василенко і Букса. Трофей УНС вручив переможцям головний радний УНС Р.Куропась. Дальші нагороди здобули: А.Василенко за найближче до прапорця; Дж. Ґулявський за найдальший удар; Я.Конопада — найдальший „пат". Трофей УСТ „Черник", який вручив Ю.Тарнавський, за найнижчий вислід на підставі системи „Кельовий" здобув Ю.Ласка. Льосуванням інших ґольфових нагород закінчено офіційну частину турніру. Після цього в дружній атмосфері при спогадах ґольфових пригод та осягів, які часто перевершують риболовські пригоди, обговорено багато актуальних справ, а найважливіша з них — це організація української ґольфової ліги вже в наступному сезоні.

В.Кізима

ПОЯВИЛОСЯ 18-ТЕ ЧИСЛО ЖУРНАЛУ „НАШ СПОРТ"

Відмічуємо появу 18-го числа журналу „Наш Спорт", що його видає пресова референтура УСВТ „Чорноморська Січ". „Наш Спорт" — це єдине українське спортове видання у вільному світі, яке появляється в українській і англійській мовах.

У 18-му числі цього унікального журналу читачі знайдуть вичерпні факти про цьогорічну діяльність УСВТ „Ч.Січ", про відбуту 12-ту Спортову Школу і її учасників; матеріяли про основніші українські спортові осередки в ЗСА; репортажі про Українські Спортові Ігрища Молоді (висліди, табелі), святкування 70-річчя СТ „Україна" Львів у Філядельфії, імена і дружини в Україні, які в 1981 році здобули золоті, срібні та бронзові нагороди на европейських і світових спортових аренах.

У розділі з історії українського спорту цікава замітка про спортові гри на території України в старинних часах, нарис в англійській мові про гри м'ячем. В секції „Служба здоров'я" — фахова стаття про раціональне харчування та про користі спорту. Тіщо люблять гумор, знайдуть спортові діялоги, гумореску і інші спортово-виховні матеріяли, ілюстровані фотосвітлинами.

Спортовці і симпатики з віддалених міст ЗСА можуть набути собі це число „Нашого Спорту", висилаючи суму три доляри, що включає ціну журналу та оплату поштової пересилки. Замовлення можна висилати на адресу: Our Sport, 680 Sanford Avenue, Newark, N.J. 07106.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ
КИЇВСЬКЕ „ДИНАМО" ВДЕСЯТЕ ЗДОБУЛО ЗВАННЯ ЧЕМПІОНА СССР

Вдесяте в своїй історії стали чемпіонами СССР українські спортовці, що виступають в ланці копаного м'яча так зв. товариства „Динамо". Цей успіх здобули київляни в 32-ій рунді гор, і висліди двох останніх, що залишилися до відбуття, вже не матимуть значіння. В показнику гор 18-ти клюбів після 32-ої рунди змагань ця київська дружина мала на своєму конто 51 точку і 55:23 відношення ґолів. Кандидати на срібні нагороди — московський „Спартак" мав 45 точок і бронзові — грузинські спортовці „Динамо" Тбилісі — 38 точок. Малі золоті медалі здобула теж резервова дружина київлян, що зайняла перше місце. Попередні чемпіонати київське „Динамо" здобуло в таких „посталінських" роках: 1961, 1966, 1967, 1968, 1971, 1974, 1975, 1977, 1980. Цьогорічний чемпіонат київляни здобули в такому складі: Михайло Михайлів, Володимир Веремєєв, Сергій Журавльов, Володимир Лозинський, Анатолій Коньков, Олександер Бойко, Леонід Буряк, Олександер Хапсаліс, Андрій Баль (львів'янин), Анатолій Дем'яненко, Сергій Балтача, Володимир Безсонів, Вадим Євтушенко, Ярослав Думанський (львів'янин), Олег Блохін, Олександер Сорокалет, Віктор Хлус. Тренери: Валерій Лобановський, Анатолій Пузач, провідник дружини Михайло Коман. Крім цієї київської дружини, у вищій лізі виступали дальших чотири з України, які в цьому часі займали такі місця: Донецький „Шахтар" (34 точки, шосте місце), Одеса „Чорноморець" (30 точок дев'яте); Дніпропетровське „Дніпро" (29-ть, 12-те) і Симферополь „Таврія" (23 точки, 17-те місце). Цій останній загрожує випадок до нижчої І-ої ліги, якщо вона не виграє обидва змагання і якщо в цьому ж часі „Арарат" не здобуде більше, як одну точку. На місце „Таврії", що, мабуть, вже не врятує свого місця у вищій лізі, прийде інша українська дружина — „Металіст" з Харкова, що здобув собі аванс з І-ої ліги. Таким чином, стан п'яти українських дружин у вищій лізі СССР продовжуватиметься і в наступному сезоні. На власну українську лігу копаного м'яча в „суверенній радянській республіці" окупант України не допускає.

(от)

Філядельфійська Округа...

(Продовження зі стор. 1)

при тому подав всіх прізвища та число придбаних нових членів. Він ствердив, що такі поважні успіхи треба завдячувати гармонійній співпраці відділових урядовців, ентузіязмові та відданій праці для УНСоюзу. На доказ співпраці в імені Управи Окружного Комітету він передав на руки д-р І. Флиса 50 аплікацій нових членів, забезпечених на загальну суму понад 150,000 дол. Аплікації нових членів передали такі секретарі: Дарія Цапар - Відділ 347-ий - 9 аплікацій; в цьому році Відділ вже має придбаних 26 членів; Іван Книгницький - Відділ 430-ий - 8 членів і разом вже має 13 нових членів; Петро Тарнавський — Відділ 375 — 4 аплікації; разом вже має 23 нові члени, Михайло Крика - Відділ 237-ий — 4 аплікації, разом вже має 13 членів; інж. Богдан Одежинський — Відділ 216 — 3 аплікації, разом 11 нових членів; Анна Яремко — Відділ 154-ий — 3 аплікації; разом має 4 нові члени. По дві аплікації передали секретарі: Андрій Кушнір, Відділ 83-ий - разом вже має 18 нових членів; Микола Пришляк - Відділ 45-ий - разом має 6 членів; інж. Іван Скіра - Відділ 153-ий вже має 7 членів; інж. Михайло Нич — Відділ 397-ий, вже має 8 нових членів. По одній аплікації передали: Михайло Новак - Відділ 156-ий, Дмитро Федорійчук - Відділ 162-ий, Михайло Мартиненко - Відділ 245-ий, Михайло Маєр - Відділ 247-ий, Еміль Барилка - Відділ 268-ий, Михайло Луців - Відділ 339-ий, Федір Петрик - Відділ 362-ий, Катерина Панчешин - Відділ 378-ий, а також головний радний І.Одежинський передав 3 аплікації, що разом дало 50 нових членів. Приймаючи цей дарунок від Округи, д-р Флис висловив всім присутнім щиру подяку за жертвенну працю для УНС.

Відтак були запити й конструктивна дискусія, в якій дискутанти заторкнули ряд важливих справ, а саме: злука двох братських союзів, спадок членства, справа контакту з молодими людьми, пізня достава „Свободи", справа Організаційної комісії, впровадження нових кляс забезпечення, справа загального адресара та справи УККА. В дискусії брали участь: інж. Б.Одежинський, Петро Аркотин, мґр Богдан Артимишин, Мирослав Петрів, інж. М. Нич, мґр Володимир Яців, П.Тарнавський, а відтак д-р Б.Гнатюк, як член Контрольної Комісії говорив про загальні справи УНСоюзу та відношення до УККА. Відповіді на всі питання дав д-р Флис.

Слід підкреслити, що всі присутні відділові урядовці були згідні з тим, щоб Екзекутивний Комітет дальше продовжував заходи в справі злуки двох братських союзів в один, що повинен називатися Український Народний Братський Союз.

Відтак на порядку дня була точка обговорення організаційної кампанії Округи в грудні. Реферуючи цю справу, С.Гавриш сказав, що квота Округи на 1981 рік виносить 420 нових членів. По день нарад 22-го листопада вже зорганізовано 336 членів, отже на грудень залишилися до зорганізування 84 члени. Тих 84 членів муситься придбати, щоб одержати бонус на утримання Дому Округи, а також щоб 17-ий рік підряд задержати першенство за Округою. Він, як вічний оптиміст, вірить, що квота буде виконана тому, що є потрібні фонди, про які турбуються всі відділові урядовці. А як доказ навів приклад з відбутого Дня УНСоюзу філядельфійської Округи, що відбувся 16-го серпня ц.р., де всі працювали, як одна родина і тому перший раз чистий прихід з тої імпрези виносив понад 2,000 дол. Тим прибутком покрито всі довги Округи, а головно, заплачено мортґедж за біжучий рік.

Наради, в яких взяло участь 55 секретарів та відділових урядовців, закінчено на внесок мґра Івана Скочиляса, який висловив побажання, щоб і всі наступні наради проходили так гармонійно і щоб було „братолюбіє".

Подякою всім за участь закінчив наради голова Округи П.Тарнавський, а відтак запросив всіх на традиційну перекуску. Перекуску приготовили члени Управи Округи, а також гості з Вайнленду, Дарія Цапар та Катерина Панчешин з Вудбайну і Анна Тарнавська.

Увага! Гарний дарунок на Різдво, Новий Рік, уродини, ім'янини і весілля для Ваших найближчих, знайомих чи рідних — це книжка

ІСТОРИЧНИЙ АТЛАС УКРАЇНИ

виданий Українським Історичним Товариством в Америці, ред. д-р ЛЮБОМИР ВИНАР

Атлас в твердій оправі, з витисненим золотим рисунком, 190 сторінок, в тому 43 кольорові мапи з кожної доби історії України і пояснення до кожної мапи зокрема.

Замовлення слати на „Самопоміч" в Чікаґо з чеком касовим або "money order" в американських долярах. Ціна одного примірника враз з пересилкою і забезпеченням $28.00.

Адреса: UKRAINIAN HISTORICAL ATLAS
Selfreliance Federal Credit Union
2351 W. Chicago Avenue • Chicago, Ill. 60622. U.S.A.

Шукаєте за другим прибутком?

Станьте ОРГАНІЗАТОРОМ УНСоюзу

ПРАЦЯ НА ПОВНИЙ ЧАС, АБО НА КІЛЬКА ГОДИН.

Можете починати свою кар'єру, організуючи спершу свою родину і приятелів.

За інформаціями пишіть до:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302
Atten: Organizing Dept.

або телефонуйте: (201) 451-2200 (Collect)
або (212) 227-5250

Вступайте в члени УНСоюзу!

СТУДІЙНІ ПОЗИЧКИ

БРАТСЬКА СЛУЖБА УНСОЮЗУ ДЛЯ СВОЇХ ЧЛЕНІВ

СТУДІЙНІ ПОЗИЧКИ УНСОЮЗУ

Починаючи з днем 1-го листопада 1980 р., діти у віці до чотирьох і пів року, які будуть забезпечені на суму 15,000 долярів життєвого забезпечення, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 5,000 дол. Якщо вони будуть забезпечені на суму 25,000 долярів життєвого забезпечення, їм буде ґарантована студійна позичка у висоті 7,500 долярів.

Діти у віці від 5-10 років, забезпечені грамотою на суму 15,000 долярів, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 4,000 долярів. Якщо вони будуть забезпечені на 25 000 долярів, матимуть ґарантовану студійну позичку на суму 6,000 долярів. В даному випадку, забезпечення в УНСоюзі мусить бути грамотою кляси Р-20.

Формальне повідомлення про ґарантовану позичку буде вислане разом з грамотою забезпечення, коли вона видана після 1-го листопада 1980 р.

Грамота мусить бути постійно повноправною та з заплаченими всіми вкладками до часу признання студійної позички і на протязі часу її сплачування.

На час позички і її сплачування, грамота мусить бути призначена УНСоюзові, як ґарантія позички. В часі уділювання позички і коли член-студент має менше, як 21 років, сплату позички мусить ґарантувати одно з батьків, або опікун.

Студійна позичка буде розложена на протяг 4-ох років на оплату за студії на коледжі, чи другій високій школі.

Сплачування позички зачинається три місяці після закінчення студій апліканта і вона мусить бути повністю сплачена не більше, як 20-ма чверть-річними ратами.

У випадку, коли б час студій, на який позичка була уділена, був скорочений або перерваний, негайно після цього починається час сплачування позички.

На позичці є малий відсоток у висоті 3% річно від затягненої суми позички. Ці відсотки нагромаджуватимуться на протязі навчання і вони мають бути плачені в часі сплачування позички.

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence)
або (201) 469-6288

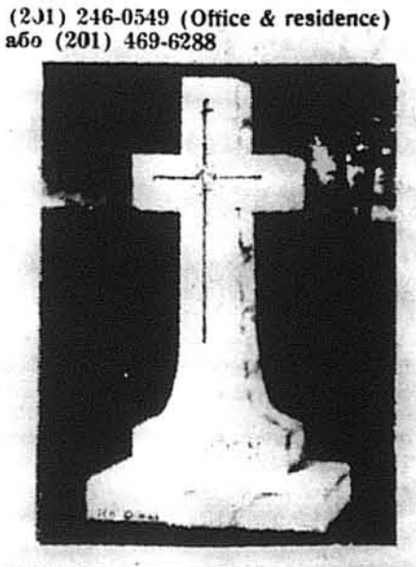

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.
Власник *Ю. Безсонів*

- Авторизовані репрезентанти, виконавці ґранітних робіт пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні.
- Приймаємо замовлення й ставимо ґранітні й мармурові пам'ятники, мавзолеї, статуї, рівнож у бронзі, огорожі й лави на всіх цвинтарях.

Office and Residence:
Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873
(напроти „Українського Села", у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника).
Mailing Address:
127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880
P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003
Для дарунків: кераміка, гуцульські інкрустовані вироби, бандури та багато чудових речей в АРЦІ.

● РОЗШУКИ ●

Родина пошукує
СТЕПАНА ШУСТА,
який колись жив в Ню Йорку.
Хто знав би про нього, або він сам прошу писати до
п-ні Михайлини Городиської
2524 Вест Белден
Чикаґо, Ілл. 60647

● HELP WANTED ●

CABINET MAKERS CUTTER
Expd in custom furniture.
TOP SALARY — BENEFITS
ALL-CRAFT FABRICATORS
585 W. Hoffman Avenue
Lindenhurst, N.Y. 516-691-7330

●FUNERAL DIRECTORS●

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz —
J. J. McNerney
Funeral Directors
Chapels available throughout the Metropolitan Area.

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
●
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Тел.: 674-3630
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568